

Vabariigi Valitsuse määruse
“Madissaare looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri” eelnõu
SELETUSKIRI

1. Sissejuhatus

„Looduskaitseaduse“ § 10 lõike 1 kohaselt on Vabariigi Valitsusel õigus võtta ala kaitse alla ning kehtestada ala kaitsekord.

Madissaare looduskaitseala (edaspidi *kaitseala*) moodustatakse selle piirkonna maastikule iseloomulike kõrge looduskaitseväärtusega puisniitude ja angervaksa kasvukohatüübi segametsade kaitseks. Varem see ala kaitse all ei olnud. Madissaare looduskaitseala kaitse alla võtmise ettepanek tehti Taani-Eesti koostööprojekti „Eesti metsakaitsealade võrgustik“ lõpparuandes.

Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu on koostanud Pärnumaa keskkonnateenistuse looduskaitse peaspetsialist Nele Saluveer (tel 4477374), eelnõuga kavandatud kitsenduste vajalikkust, „Looduskaitseadusele“ vastavust ja seletuskirja nõuetekohast vormistust kontrollis Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse spetsialist Rene Volt (tel 673 7564). Eelnõu keeleteimetaja oli Keskkonnaministeeriumi haldusosakonna spetsialist Enel Ormus (tel 626 2906) ja eelnõu õigusekspertiisi on teinud Keskkonnaministeeriumi õigusosakonna jurist Hannes Mädo (tel 626 0725).

2. Eelnõu sisu

Elupaigatüübid, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta nimetab I lisas, on: puisniidud (6530 – sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale, tärniga on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid), vanad loodusmetsad (9010*), vanad laialehised metsad (9020*) ning soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080).

Kogu kaitseala kuulub ühte sihtkaitsevööndisse. Sihtkaitsevöönd on vajalik poollooduslike koosluste – puisniitude säilitamiseks ja looduslike metsakoosluste seisundi säilitamiseks ja taastamiseks.

Kaitse-eeskirja kohaselt on inimestel lubatud kaitsealal viibida, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi ning pidada jahti. Telkida ja lõket teha võib kohtades, mis on kaitseala valitseja nõusolekul ette valmistatud ja tähistatud. Kaitsealal on lubatud rahvaürituste korraldamine paikades, mille kaitseala valitseja on ette valmistanud ja tähistanud, ning kuni 30 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata ja tähistamata kohtades. Rohkem kui 30 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata ja tähistamata kohtades on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul. Kaitseala teedel on lubatud sõidukiga sõitmine. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, valitsemisega seotud töödel ja kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel. Kaitseala valitseja nõusolekul on kaitsealal lubatud poollooduslike koosluste hooldustööd ja kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks ning metsakoosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja ja -tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas.

Kaitsealale ei jää ujuvvahendiga sõitmiseks ja kalapüügiks sobivaid veekogusid ning ei kasva adrut ega pilliroogu. Samuti ei jää kaitsealale õuemaad. Seega pole nende valdkondadega seotud tegevust kaitse-eeskirjas eraldi käsitletud.

Kaitsealal on keelatud majandustegevus ja loodusvarade kasutamine ning olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul kaitseala läbivate või kaitsealaga piirnevate riiklikus teeregistris olevate teede hooldamiseks vajalikud maaparandussüsteemide hoiutööd. Keelatud on uute ehitiste püstitamine, erandina on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud õpperadade rajamine, teede rajamine, tehnovõrgu rajatiste ja tootmisotstarbeta ehitiste püstitamine kaitseala tarbeks. Kaitsealal ei ole lubatud ilma kaitseala valitseja nõusolekuta muuta katastriüksuse kõlvikute piire ega kõlvikute sihtotstarvet, koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid, väljastada metsamajandamiskava, kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut, anda projekteerimistingimusi ning anda ehitusluba.

Kaitseala kaitsekorra väljatöötamisel on arvesse võetud kaitsealal esinevaid loodusväärtusi ja kaitse-eeskirja, kaitseala tsoneeringu ning kaitsekorra kohta koostatud eksperdiarvamust. Kaitse-eeskirjaga kehtestatavad piirangud on sätestatud ulatuses, mis tagaks kaitsealal esinevate liikide ja looduslike elupaikade soodsa seisundi. Leebem kaitseresžiim seaks ohtu kaitseala kaitse-eesmärkide saavutamise ja loodusväärtuste säilimise.

Madissaare looduskaitseala pindala on 100,9 hektarit, sellest eramaad on 13 hektarit ning riigi metsamaad 87,9 hektarit. Eramaa jaguneb kolme katastriüksuse vahel, millest kaks on kaitsealal osaliselt ja üks tervikuna.

3. Maaomanike seisukohad

„Looduskaitseaduse“ § 9 kohase kaitse alla võtmise menetluse käigus saadeti kaitsealal paikneva kinnisasja omanikele teated tähtkirjaga, lisaks saadeti kirjad RMK Varbla metskonnale, Koonga vallavalitsusele ja Metsagrupp OÜ-le. Välja saadeti 6 kirja, mis sisaldasid teadet, et kui pretensioone ning ettepanekuid ei esitata, loetakse kaitse-eeskiri kooskõlastatuks.

Kaitse-eeskirja avalik väljapanek kestis Koonga vallavalitsuses ja Pärnumaa keskkonnateenistuses 3. juulist 14. juulini 2006. Avaliku väljapaneku toimumisajast teatati Ametlikes Teadaannetes (22.06.2006), üleriigilise levikuga ajalehes Postimees (03.07.2006) ja kohalikus ajalehes Pärnu Postimees (01.07.2006). Oma arvamuse esitas 1 maaomanik. Arvamuse kaitse-eeskirja kohta on esitanud ka RMK Varbla metskond. Kuna maaomanikud ei esitanud soovi korraldada avalikku arutelu, toimus looduskaitseala kaitse alla võtmise menetlus ilma avaliku aruteluta.

Maaomanike avaldatud arvamused on kokkuvõtlikult esitatud tabelis.

Maaüksus	Pindala, ha		Märkuse sisu	Tulemus
	Kokk	Kaitseala		
Varbla metskond 33401:001:0106			Kirjas tehti ettepanek parandada kaitse-eeskirja § 4 lõiget 5, kus kaitsealal sõidukitega liikumist reguleerivas osas oli kahekordne keeld.	Märkus võeti arvesse ja parandati kaitse-eeskirja sõnastust.

33403:001:0049	43,6	3,7	Kirjas esitati küsimus, kas siis, kui maaüksus hakkab kuuluma Madissaare looduskaitseala koosseisu, on võimalik maaüksust välja vahetada.	Maaomanikku teavitati maa vahetamise korrast ja võimalustest. Maa vahetamist on võimalik taotleda pärast kaitseala moodustamist kaitsealale jääva osa ulatuses.
			Kirjas tehakse ettepanek liita Tohtrimetsa maaüksus terves ulatuses Madissaare looduskaitsealaga.	Seda ettepanekut arvesse ei võetud, kuna maatükil tervikuna ei ole piisavat looduskaitse väärtust, mistõttu terve maatüki kaitsealaga liitmine ei ole põhjendatud.
Koonga Vallavalitsus			Koonga vallavalitsus ei nõustu kaitseala moodustamisega enne, kui on selge, kas sellega seoses muudetakse maamaksumäära ja kuidas kompenseeritakse vallale saamata jäänud maamaks.	Vallavalitsusele selgitati maamaksu kinnitamise ja muutmise korda ja kaitseala siiski moodustatakse.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Madissaare looduskaitseala kaitsekorra kavandamisel on lähtutud „Looduskaitseaduses“ esitatud nõuetest ning arvestatud vastavust Euroopa Liidu õigusele, eelkõige nõukogu direktiivile 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta. Madissaare looduskaitsealale jääv ala on Vabariigi Valitsuse 05. augusti 2004. a korralduse nr 615-k „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ lisa 1 punkti 2 alapunkti 195 kohaselt määratud Natura 2000 võrgustiku alaks.

5. Määruse mõju ja rakendamiseks vajalikud kulutused

Määruse jõustumisele peab järgnema erinevate maamaksumäärade kinnitamine, mis tuleneb määrusega kehtestatavatest majanduspiirangutest. Sellega korrigeeritakse ühtlasi valdade eelarvesse laekuva ja riigi eelarvest kompenseerimist vajava maamaksu suurust.

Määruse jõustumine ei too kaasa organisatsioonilisi muudatusi.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub „Riigi Teataja seaduse“ § 5 lõikes 5 sätestatud ajal.

7.Eelnõu koostöölastamine

Madissaare looduskaitseala kaitse-eeskirja eelnõu on vaikumisi koostöölastanud Pärnu Maavalitsus.

Rein Randver
Minister